

ΤΟ ΘΕΑΤΡΟ ΣΤΗ ΝΕΑ - ΥΟΡΚΗ

Γιά να πάρουμε στην τελετή της παγκόσμιας διακήρυξης των δικαιωμάτων του ανθρώπου, που διοργανώσε ο Ο.Η.Ε. στο **Carnegie Hall**, ανάβαλα να πάω στην προείρα ενός έργου που θα παιζόταν στο θέατρο **Metroopol**, επιφυλαγθείς να πάω την άλλη μέρα. Τι έκληξη όμως δοκίμασα όταν την επομένη που πήγα, βρέθηκα πρό κεκλεισμένων των πυλών. Προς στιγμή ύποθεσα ότι θα αναβλήθηκε η παράσταση, όπως γίνεται και σ' έμάς, λόγω ασθένειας του τάδε ηθοποιού, ή λόγω του ότι δεν είχαν ακόμη έτοιμασεί τα σκηνοκ. Τίποτα απ' όλα αυτά η καριέρα του Μετροπόλ είχε τελειώσει, άφοβ βάσταζε ένα και μόνο βράδυ. 'Εκείνοι που είχαν δει την παράσταση, μου διαπίστωσαν, ότι αν και δεν ήταν το έργο άριστοτύχημα, είχε όμως αρκετές αρετές. "Επιζαν δέ ηθοποιοί πρώτης γραμμής, κι' είχε για σκηνοθέτη έναν από τους μεγαλύτερους: τόν **Kaufman**, οι δέ κριτικοί του το είδαν δέν τό αντίκρισαν σα μία συστηματική άποτυχία.

Τότε λοιπόν τι συνέβη; Γιατί έβλεπε έτσι ξαφνικά; Κι' έμεις έχουμε τους «φορούμενους μας» και τό φάσκα μας, δηλ. τις άποτυχίες μας, μόνά μας παράσταση μόνο! Πάει πολύ!

Γιά να καταλάβουμε λοιπόν καλά, περί τίνος πρόκειται, πρέπει να γνωρίσουμε την έντελώς ιδιαίτερη τακτική, μέ την οποία μοντάρονται τά "Έργα στην 'Αμερική, πράγμα που απέχει κατά πολύ από τις δικές μας συνθήκες και τρόπους. "Αν ληφθή ύπ' όψιν ή κυριολεξία κι' έτοιμολογία της λέξεως «**Grand Producer**» που θά πη «Μέγας παραγωγός» ή μάλλον «'Ανθρώπος που παρουσιάζει Έργα» όπως είναι ο υπεύθυνος της μεγάλης έπιτυχίας που σημείωσε τό γαλλικό Έργο «**La Folle de Chailiot**» ό κ. **Alfred de Liagre**, στην 'Αμερική δέν υπάρχει θέατρο μέ την καθαρή έννοια της λέξεως. "Υπάρχουν μόνο οι «**Show business**», δηλ. «οί έκμεταλλευτικές έργασίες».

Καμιά από τις μεγαλοπρεπείς αθούσες του Μπροντουαί δέν άποτελεί θέατρο όπως τό έννοούμε στην Εύρώπη, καμιά δέν έχει διευθυντή που να διαλέγει τά Έργα, τούς ηθοποιούς, και που να προσανατολίζει τό θέατρο τό προς ένα καθορισμένο θεατρικό είδος. Τά θέατρα του Μπροντουαί είναι αθούσες που τις έννοικιάζουν σάν μία συνέχεια θεάματος, όπως στο **Waldorf-Astoria** ή σάν ένα κατάσταση της Πέμπτης Λευοφόρου. 'Αλλά πού άκριβιά, πολύ πού άκριβιά. 'Ο έργολάβος τών θεαμάτων έδώ, είναι ό Παραγωγός, ό όποιος όπως και σ' έμάς ό 'Μπρεσπάρσιος ή Θεασάρχης, κρατεί ένα γραφείο μέσα σ' ένα κομψότατο και μεγαλοπρεπέστατο άκίνητο, όπου επί δλόκληρης έβδομάδες καταπνάνεται μέ τή δύσκολη δουλειά του πώς τό βρή πρώτα τό Έργο, κατόπιν τις βεντέτες που θά τό παίξουν και τέλος τό κεφάλαια. Γιατί οι λεγόμενοι Παραγωγοί, κι' αυτοί άκόμα οι πού φημιζόμενοι, όπως οι **Rogers**, και **Hammerstein**, δέν αναλαμβάνουν παρά τό πολύ πολύ μέ ένδεχόμενη σχετική ζημία, σ' ένα θέαμα. Και πρέπει να πομμε ότι ή κατάθεση τών κεφαλαίων για ένα Έργο μέτρο, κυμαίνεται από έξη ήνα έως όγδόντα χιλ. δολλάρια, δηλ. 336 έκ. δρχ. Τά μυθώδη αυτά ποσά τά καταβάλλουν οι διαλεχτοί πλούσιοι, που τούς όνομαζόμενους «**Angels**», οι όποιοι θεωρούνται ως οι Μαικήνες, κι' ίδιοκτητές σταύλων δλοκλήρων Ίπποδρομίων.

'Εδώ ό «**Back**» αυτό δηλ. ό προστάτης, ό υποστηρικτής ενός Έργου, όπως και ενός άλόγου στις κούρσες (άλλοστε ή λέξη ταιριάζει και στις δυο περιπτώσεις), τά παίζουν όλα για όλα και ξαφνικά, όπως άκούτε να λένε ό κ. **Untel** έπαθε καίριο πλήγμα παίζοντας «**Salezhon**» ή «**Oklahoma**», μέ τόν ίδιο τόνό σάς μιλάνε κι' όταν πρόκειται για τά θεατρικά Κράχη, που δό τυχάνε να πάθουν. Οι έπίσημοι αυτοί καταθέτες, που τά όνόματά τους δημοσιεύονται στις έφημερίδες μέ μεγάλα γράμματα, δέν έχουν να κάνουν τίποτα στην καλλιτεχνική προετοιμασία, άλλα άπλούστατα είναι οι οικονομικοί άφεντάδες του Έργου. Καθώς γνωρίζουμε τό Έργο αυτό πρέπει να έχει προβηριστεί, δοκιμασεί και παιχτεί πρώτα στην έπαρχία, προτού άποφασιστεί να παιχτεί στο Μπρόντουαίν. Καμιά φορά συμβαίνει ώστε ή ύποδοξη του Έργου παίζόμενου στη Βοστώνη ή στη Φιλαδέλφεια να είναι πολύ κακή τότε τό Έργο θάβεται προτού άντικρίση τό φώς της ράμπας τών θεάτρων της Νέας 'Υόρκης. "Άλλοτε πάλιν,—όπως συνέβη μέ την άτυχη περίπτωση του θεάτρου **Métropole**—προσπαθούσανε να πειραματισθούν έχοντας ύπ' όψιν τους τις δοκιμές τών έπαρχιών καθώς και τις ύπες ή κατά άπόψεις τών ειδικών. Ναί άλλα όλα αυτά τά δοκίμαζαν για μία και μόνη βραδυά, γιατί αν τέντωναν τό σχοινί για πάρα πάνω βραδιές, ύπήρχε μία ρήτρα περί προειδοποίησης 15 ήμερών, που έπαιζε μεγάλο ρόλο ή κόστιζε πολύ άκριβιά. Και να πώς σ' αυτήν τή χώρα τών άντιθέσεων και παραδοξότητων, μέσα σ' αυτή τήν πόλη όπου ένας ούρανοξύστης γειτονεί άκόμα μέ μία καλύβα, ένα Έργο μπορεί να σημειώση τήν άλληλοδιδοχική δισχιλιούστη του παράσταση, ή και να πέση μία μέρα πριν από τή δεύτερη του παράσταση.

Μετάφραση Γ. Π.

«ΜΟΥΣΙΚΗ ΚΙΝΗΣΙΣ»